

Twenne nya och wackra

GS 408

Missor,

Den Första:

Det war en gammal Danneman, ic.

Sjunges under sin egen bekanta Melodie.

Den Andra:

Uti hwißen

Berättelse gifwes, huru som en
Bonde-Hustru, wid namn THORA, lärde
sin äldsta dotter RUTH, som hon
tänkte at gista ifrå sig, at
blifwa en god och snäll
Hushållersta på
Landsbygden.

En wacker hustru hete Thora, ic.

Sjunges som: Phyllis och Cyroden, ic.

Det var en gammal Danneman, Af et ærligt Bondestånd, Tog sin son at læra, Sade: Jøns vil du mig tro, Denne gård som vi bebo, Kan os icke nåra.

2. Dårfor må du se dig om, Få en Piga som er from, Kjerstin eller Karin, Grannars døttrar bægge två, Som så Tycka kladda gå, Eller lilla Malin.

3. Io R:d. skal du få, Køp dervede saker små, Som til fæstmø gæfvor, Franke handskar, Tycka skor, Køp dem ut. Callmus bod, Andra wacker hæfvor.

4. Køp en hatt for plåtar tre, At den Gubben han kan se, Som er flickans fader, At det er en hurtig Dræng, Som skal ta hans barn i sang, Ty det intet skadar.

5. Lær af mig det du ej kan, Kære Jøns når du blir man, Skal du det befina, Hvad førman en hustru har, Du skal wara som en far, Mot den swaga Qwinna.

6. Du skal hafwa i fædrag, Når din hustru blifwer swag, Ty det ofta hænder, Qwinnsolk hæfwer fræmpor mång, Efter månans råtta gång, Som Gud alt dem sänder.

7. Du skal aldrig slita skor, Til det hus de kalla Krog, Jag dig det påminner, Se hur wacker Læge er, Som sit korn på Krogen bær, Til wæren han det finner.

8. Du skal göra lås och gång, Yrar, Hyslar, Smedjetång, Spikar, Bår och Nafrar, Til din Grannes Qwinna får, Om han sådan lapper, At han sjelf ej hæfwer.

9. Du skal aldrig synas grym, Fast du kem ut Bergestrøm, Wæt om bægge dra, At hon uti sådant fall, Icke det omgålla skal, Hvad som dig kan røra.

10. Du skal icke blifwa wred, Om din hustru kan bortge, Något til de arma, Tænk at HErrans milda hand, Strækker sig i alla land, Han har långa armar.

11. Du skal wara from och tæck, Ej en dære och en gæk, Sålom Truls och Gunnar, Som saknar mjølet i sin sæk, Råfner lakor i sin hæk, Rumpeløse hundar.

12. Du skal wara som en man, Når olyck kan komma kan, Icke som wår Granne, Han som til spåqwinman går, Når som Korpen Kalk war får, Beder for de andra.

13. Du skal hafwa riktigt mål, Skjeppa, Ranna, Wægestål, Hwarmed du skal måta, Tænk at HErrans øga ser, Med til den som orått sker, Må du ej færgåta.

14. Har du Vigor, har du Dræng, I din æler, i din ång, Som dit wærf skal göra, Råfna dem ej lønen frå, At de sedan flaga må, Gud får det at høra.

15. Om nu Gud wælsignar dig, Med sin hæfwor rikelig, Du kan hjelpa andra, Rænta skal du aldrig ta, Som din færa moder ha, Når hon hædan wandra.

16. Om det sig kan hænda så, At din broder ej førmar, Resten at clarera, Gif honom til af hjertans grund, Tænk at du tio tusend pund Skyldia er och mera.

17. Tre ting skal du ætta wæl, Ryktet, æran och din sjæl, Sålom ædla stenar, En ting finns uti dit bo, Som er dag och nattero, Du wet hvad jag menar.

18. Du skal göra såsom jag, Aldrig skatten
på dig drag Som är Kronans ränta, Fastän
grödan den får fel, Swik ej Prästen från sin
del, Att han ej skal wänta.

19. Du skal icke girig bli, Hållwa natten
gå och qwi, Som en girig krycka, Sommar-
dagen är så lång, Solens up och nedergång,
Kan arbetet lycka.

20. Du skal alltid hålla frid Med din Gran-
ne som bredwid, Gatt sit bo och hydda, All-
tid unna honom wäl, Lika som du gör dig sjelf,
Att det bästa lyfta.

21. Blif ej heller sen och lat, Såsom Truls-
wid Stenewad Där som taken lutar, När an-
dra tåcka sina hus, Sitter han och knäcker lus,
Bak om sina knutar.

22. Du skal alltid wara nöjd, Fast det ej af
himmels höjd, Guld det på dig rågnar, Wäxer
icke fikon här, Wäxer nypon, Erikon där, Allt
på våra ångar.

23. Där som katt och hund är led, Lika som
de wore af tråd Skal du aldrig gåsta, Ty den
Qwinna som där bor Är en pina som är stor,
Intet af de bästa.

24. Där som husen stå på fall, Sådus, la-
da, log och stall, Alla taken dryper, Icke skal
du där gå in, Ty där bor et skrapadt swin,
Som så illa sköter.

25. Du skal hafwa detta stic, Hålla alltid
goder drick, Dess mindre folket åter, Om du
alltid dricker wann, Kommer du din mjölespann,
Aldrig blir du mätter.

26. Mera jag ej hugar på, Lef i frid med
hustrun så, Bägge af et sinne, Där som nyck-
erheten bor, Är en fågnad som är stor, Para-
vis där inne.

27. Glöm och ej min käre son, Qwäll och
morgon gör din bön, När dagen går och kom-
mer, War din fader lik i stic När som dagen
kom och gick, Winter eller sommar.

28. Skrif denna wisan i dit sinn, Göm den
wisan i dit skrin, När de mig jordsöra, Skrif
den under forgetaf, Sjung den på din Bröl-
lopsdag, För de ungas dra.

Den Andra:

En wacker hustru hete Thora, Tog sin dot-
ter uti skola, Gade: hör och lär af mig:
En gång när du blifwer qwinna, Skal du det-
ta wäl besinna, Att det och skal gagna dig.

2. Det war i går på fyrko-wägen, Kom
wår Granne war så trägen, Frågad mig tro-
hjertelig, Ester dina år och ålder, Intet wet jag
hwad det wäller, Utan han wist älskar dig.

3. Jag ej annat kunde swara, An det som
jag kan erfara, Att du blir snart nitton år, Ker-
stin blifwer och snart sexton, Fast hon ej är stor
til wårten; Malin tolf i denna währ.

4. Samma dag när Jöns blef födder, Då
blef gamla Prostén dödder, Jag mins, som det
war i går; Wårfrudag i år som kommer, Den
som faller in i sommar, Bli han två och tjugu år.

5. Han lär komma hit i morgon, Med sin
häst, stöflar och spårar, Och om han än dig
begär, Skal du honom höfligt swara, Gud
wår HErre eder para, Och er sina nåd består.

6. Jag förste gången honom twagit, Första
skjortan och pådragit, Tagit och från modrens
knå; Se'n honom til dopet dragit, Hwar han
äter blifwit twagen, Plantad in i Liffens tråd.

7. Sedan honom mycket gifwit, Det jag icke
alt upskrifwit, Annu mera skal han få: Han skal

få min äldsta flicka, Gud gif honom nåd och lycka, Kom nu Karin, hör här på.

8. Först för all ting skal du lära: Dina nycklar skal du bära, För din kistor, skåp och skrin, I huset skal du trogen vara, Såsom fordom gamla Sara, Underdånig mannen din.

9. Med din man skal du ej tråta, Honom ej til vondska reta, Gifnuakt, hör mig och lär, Detta skal du väl besinna, Och hvar morgon dig påminna: I sit hus han husbond är.

10. När honan vil för hanen gala: Qwinnan vil för mannen tala, Det kan aldrig gå i lås; Däråf komma många tråtor, Som den onde då framsätter, Att de riswas och de slås.

11. Du skal ej i huset lida, De som skor för squaller slita, Fast det wore Sancte Knut, Sjung den visan när de komma: Hafsua sladderfulla lommar, Straxt går sladderkonan ut.

12. Du skal hålla rent i huset, Pottor, pannor, fat och kruset, Bordet hvitt som elfenben, Ugnen skal du också limma, Att han skal i huset glimma, Som han wor' af marmorsten.

13. Sedan skal du hemma blifwa, Ej i främsmand' stugor drifwa, Såsom Grannars moder war, När hon sist i stugan rände, Alla swinen de upvände, Att det som då hemma war.

14. Inga andra seder föra, Slit de kläder du kan göra; Fyrträd, walmar hvitt och svart; Ty de broket och de randig', Äro mycket obesständig, Och af en ostadig art.

15. Du skal ej på mannen påcka, När du ser en gnycke-docka, Kladder öfwer råd och stånd, Ty den qwinna mannen gläder, Som är nöjder med de kläder, Som hon sielfwer göra månd.

16. Mången åsna utom staden, Som ej wore wårder maten, Kan ej spinna en ten garn,

Fast hon har två hwhita nåsua, Kan hon ej en skjorta wåsua, Eller et par strumpe-band.

17. Du skal icke njugger wara, Icke heller maten spara, För dem du har i dit bröd, Se på deras barn som swåsta, Att de aske-kakor äta, Steka dem på eld och glöd.

18. Du skal icke heller slösa, Såsom de af bårken ösa, Du skal hafwa i förråd; Tänk at året har tolf måna, Sedan får du betla, låna, Att det du skal hålla på.

19. Du skal icke barnen höra, När de posten ha at föra, Från din Granne där han bor, Straffa dem med riset hemma, Ty det är en wiser qwinna, Som ej barne-poster tror.

20. Du skal också barnen lära, Det som lärer til Guds åra, Låsa, skrifwa excellent, Sedan wet de däråf tala, När du genom dödsens dalar, Hafsver dig ifrån dem wåndt.

21. Om du nånsin dörren stänger, För den fattiga som tränger, Den som söker efter bröd, Lärer Gud det samma göra, Stånga sina nådes dörra, För din själ när du är död.

22. Du skal löna de dig tjenar, Dina pigor, dina drängar, Förån solen nedergår; Om du deras lön förwänder, Är en post som alltid ränder, In för Herran skrifwen står.

23. Du skal sist i sängen wara, Och din fötter icke spara, Och en alt i huset se: Se om dörrarna är lyckta, Se om ljus och eld är släckta, Intet pigan lita på.

24. De som uti landet wandra, Från det ena hus til andra, De som roffa, de som spä, Skal du aldrig efterlöpa, Eller lycka af dem löpa, Gud beware dig där trå.

25. Du skal flitigt gå i kyrka, Kropp och själ til kraft och styrka, Gerna höra H

ord. Aldrig skal du glömma detta, Och min
lärdom ej förgäta, När jag hvilat under jord.

26. Du skal också andra mätta, Ej aliena
brödet äta, Ty en visser qvinna kan, Vid si-
na gifna tilfälle, Och på vidt bekanta ställe,
Lyend' få under sin man.

27. När som du wil mat tilreda, Skal du
altid duken breda, Ty det kan du väl förmå,
Är din mors och mormors seder; Är också din
egen heder, Om du wil mig rätt förstå.

28. Du skal aldrig sorgse synas, Fastän sor-
gen kan begynnas. Som den långa Lucie nat;
Tänk at Sorge-molnet swinner, När som solen
den uprinner, Vi ha fått vår Jesum fatt.

29. Mera har jag ej at lära, När som de
min ben utbära, Jag skal sluta mina år, Skal
du lära barnen dina, Som jag gjorde nu med
mina, Som i wisan skrifvet står.

